

О. С. Кучерук

Петлюра Олександр Васильович

ПЕТЛЮРА Олександр Васильович (29. 08. 1888, Полтава — 04. 03. 1951, м. Торонто, провінція Онтаріо, Канада) — військовий і громадський діяч. Брат [С. Петлюри](#). Навчався у Полтавській духовній семінарії. З початком 1-ї світової війни пішов добровольцем до російської армії. Служив у 34-му Севському піхотному полку, згодом — у 436-й Полтавській пішій дружині ополчення, після закінчення 3-ї Київської школи прапорщиків — як помічник курсового офіцера школи, в подальшому у званні підпоручника — у різних військових підрозділах на військово-адміністративних посадах. Як делегат від 399-го Миколаївського піхотного полку брав участь у 1-му Всеукраїнському військовому з'їзді (18—21 травня 1917). З початком формування перших українських національних військових частин у червні 1917 — командир сотні 1-го Українського запасного козацького полку (згодом — полк імені гетьмана Дорошенка) у Чернігові, недовго був командиром цього полку. У грудні 1917 демобілізувався у зв'язку з відставкою брата з посади генерального секретаря військових справ. Брав участь у формуванні повстанських загонів на Слобожанщині, у квітні 1918 призначений комісаром м. Хорол (нині Лубенського р-ну Полтавської обл.). За часів Української Держави гетьмана *П. Скоропадського* повернувся на військову службу, в серпні 1918 підвищений до поручника. Після відновлення республіки від грудня 1918 — у резерві Штабу Армії УНР, від травня 1919 — зв'язковий при 16-му пішому батальйоні у званні полковника (за посадою). Відряджений до Польщі, від січня 1920 як штабний старшина брав участь в українсько-польських переговорах. Від березня 1920 командував етапним курсом 3-ї Залізної стрілецької дивізії. Після підписання Польщею мирного договору з більшовиками наприкінці 1920 разом із іншими діячами Армії УНР був інтернований, до 1925 мешкав у таборі для військовополонених у м. Каліш. Член

Українського військово-історичного товариства, співзасновник і голова таборового літературно-мистецького товариства «Веселка». Від 1928 під прізвиськом Хорольський служив офіцером-контрактником у Війську Польському. Пройшов курси командирів батальйонного рівня (1935), командував батальйоном. З початком 2-ї світової війни у вересні 1939 брав участь у бойових діях у складі Війська Польського, уникнув полону, таємно проживав у м. Холм (Польща). У червні 1941 разом із С. Скрипником (див. [Мстислав](#)) та *І. Тиктором* входив до складу редакції г. [«Волинь»](#) у Рівному. Восени 1943, як прихильник УНРівського політичного руху, звинувачений у нелояльності до ОУН. Виїхав до Львова, звідти — до Варшави, 1944 — до Братислави. Згодом мешкав у американській зоні окупації Німеччини. 1950 у групі митрополита УАПЦ Мстислава (Скрипника) переїхав до Канади, працював робітником. Залишався активним у громадському і церковному житті, вміщував публікації у часописі «Церква і нарід». Нагороджений Хрестом Петлюри та Воєнним хрестом Української Народної Республіки (посмертно).

Рекомендована література

1. Стовба О. Матеріали до роду Петлюр // Український історик. 1979. № 1—4;
2. S. Stępień. Mjr Aleksander Petlura (Chorolski). Przyczynek do dziejów służby kontraktowej Ukraińców w siłach zbrojnych Drugiej Rzeczypospolitej // Od ugody hadziackiej do Unii Europejskiej. T. 1. Rzeszów; Lwów; Iwano-Frankowsk, 2012.

Бібліографічний опис:

Петлюра Олександр Васильович / О. С. Кучерук// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2023. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-879305>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).